

Heemtuinnieuws 26 maart 2025

Het leek erop, met al die warme dagen deze maand , dat de voorjaarsbloemen zich al snel uit de grond zouden werken. Dat gebeurde niet. Ja, wel de sneeuwkllokjes, de krokusjes en de stengelloze sleutelbloemen. Maar die zijn altijd vroeg. Pas nu zijn o.a. de slanke sleutelbloemen, de holwortel en het zomerklokje verschenen. In tegenstelling met de stengelloze sleutelbloem, die haar bloemen omhoog richt, zodat we ze recht in het gezicht kunnen kijken, richten de slanke sleutelbloem-dametjes hun donkergele gezichtjes bescheiden opzij en moet je op je knieën om de bloemen van binnen te zien. Zou je dat doen, dan blijkt dat niet alle bloemen hetzelfde zijn. In de ene bloem zit een lange stijl en korte meeldraden en in de andere bloem een korte stijl en lange meeldraden. Dat zou kruisbestuiving moeten bevorderen. De bekende bioloog Clusius evenals Darwin hebben dit geconstateerd en onderzocht. Maar uit later onderzoek is gebleken, dat die kruisbestuiving niet altijd het geval is. Het is gebleken, dat de lange stijlen op hun stampers meer stuifmeel van hun soortgenoten krijgen door de wind. Bijen en speciaal de sachembij, een wilde soort, die vooral op voorjaarsbloemen vliegt, zorgt voor de kruisbestuiving. Hoe ze ook bestoven worden, in de heemtuin komen ze ieder jaar met velen tegelijk te voorschijn. Hun ondergrondse lange wortels zullen daar ook aan bijdragen.. Destijds groeiden ze langs weilanden , maar helaas zijn ze daar door de bemesting verdwenen. Ook de holwortel bloeit opeens overal in de heemtuin met paars- rode bloemen. Als je ze van dichtbij bekijkt, dan zie je dat elke bloem eruit ziet als een buisje, dat horizontaal ligt en waarin de stamper en de meeldraden liggen. Als een insect landt op een zijblaadje van het buisje, dan veert de buis naar beneden en buigen de meeldraden naar buiten en bestuiven het insect. Ook de bosanemonen zijn er weer. Die hebben hun reservevoedsel in een horizontale wortelstok, waaruit de tere, witte bloemetjes ontspruiten. En niet alleen in de heemtuin, maar overal langs de randen van de plantsoenen en in het gras bloeit nu het speenkruid met hun glimmend -gele sterretjes. Genoemd naar de wortel, die eruit ziet als een speentje en waar dit plantje z'n voedsel in heeft opgespaard om vroeg z'n vrolijke bloemetjes te kunnen laten zien. Het speenkruid is niet kieskeurig en wil overal groeien. Van de planten in de heemtuin zijn de meeste zeldzaam geworden, omdat ze op bemeste grond niet kunnen groeien. Voor de planten uit vroeger tijden moet je dus in de heemtuin zijn. En die vindt je aan de Kennedylaan 33A te Nieuwkoop

Namens IVN Nieuwkoop

Guus Domna